No. 151. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- Blad.

Dingsdag 27 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat bij het Stedelijk Bestuur het heugelijk berigt is ontvangen, dat Zijne Majesteit onze geliefde KONING, op Donderdag den 29 Junij aanstaande, deze Stad met een bezoek zal vereeren,

En noodigen mitsdien de Ingezetenen en voornamelijk de bewoners der Straten alwaar Hoogstdezelve zal passeren, zijnde de Boschstraat, Veemarkt, Veemarktstraat, Groote Markt (en vermoedelijk ook de Katerstraat), alsmede de Brugstraat en Haagdijk, uit, om door het versieren hunner huizen met guirlandes en vlaggen, hunne vreugde op eene doelmatige en bij deze feestelijke gelegenheid allezins passende wijze, aan den dag te leggen; twijfelende Burgemeester en Wethouders, als bekend met den geest van liefde en trouw die de ingezetenen voor hunnen KONING bezielt, geenszins, of aan deze uitnoodiging zal in weêrwil van de kortheid des tijds, met alle bereidwilligheid en den ijver die de Bredanaars kenschetst, worden voldaan.

Breda, den 26. Junij 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
H. W. SCHAUIKES

FRANKRIJK.

Parijs, den 24sten Junij.

Het bal in de opera gisteren avond ter eere van de hertogin *van Orleans* gegeven is weder zeer luisterrijk geweest en heeft tot laat in den nacht voortgeduurd. De koninklijke familie verliet om half 12 de opera. De zaal was prachtig ingerigt en versierd. Door de policie waren deze maal buitengewone voorzorgen genomen in den omtrek van het operagebouw; ook heeft men opgemerkt dat de koninklijke familie bij het derwaarts rijden weder een geheel anderen weg dan den gewonen had genomen.

Nog heden heeft men veel over een komplot en over zamenzweringen gesproken, maar het algemeen gevoelen is, dat men van [illegible] het gouvernement heeft begrepen niet langer het stilzwijgen te kunnen bewaren en door het *Charte* het volgende laten bekend maken: „Men spreekt sedert twee dagen van arrestatien die er op den 19den hadden plaats gehad om een voorgegeven komplot tegen het leven van den koning voor te komen. Arrestatien zijn er gedaan; maar wij zijn geautoriseerd om te verklaren, dat voor zoo ver de autoriteit tot heden te weten is gekomen, die arrestatien het belang niet hebben hetwelk men haar toeschrijft.”

— De afgevaardigden hebben gisteren de begrooting van het oorlogsdepartement aangenomen, zonder dat de beraadslaging tot veel discussie heeft geleid. Alleen hebben de heeren *Marquin* en *Vivien* bij die gelegenheid zich nog scherp uitgelaten over het traktaat door den heer *Bugeaud* met *Abd-el Kader* gesloten en het schadelijk zoowel als voor Frankrijk onteerend genoemd. De heer *Molé* heeft zich in geene discussie over de artikelen van het traktaat willen inlaten, maar zich bepaald met eene lofrede te houden op de bekwaamheid van den generaal *Bugeaud*. Zonderling klinkt het, dat er in de kamer en in de dagbladen, zelfs in de ministeriële, over een traktaat gediscussieerd wordt, hetwelk nog niet geratificeerd en waarvan zelfs de tekst niet dan uit bijzondere berigten min of meer bekend is. Intusschen schijnt, dat de tegenwoordige opperbevelhebber der afrikaansche bezittingen, generaal *Damremont* niet tevreden dat een ander generaal, die in zeker opzigt onder zijn bevel staat, buiten zijn toedoen, een traktaat sluit, zijne demissie wil geven.

— Het hof heeft den rouw voor 21 dagen aangenomen, wegens het overlijden van den koning van Engeland.

— Langs een buitengewonen weg heeft men de aanspraak ontvangen door de koningin-regentes van Spanje den 18den na de eedsaflegging op de nieuwe constitutie in de cortes-vergadering gehouden. Dezelve is van den volgenden inhoud.

„ *Mijne Heeren de gedeputeerden!*

„ De nieuwe door u aan de monarchij gegeven grondwet is door mij zoowel als door u bezworen. Deze plegtige daad voltooit het werk hetwelk het nationaal vertrouwen u opgedragen heeft, en de Spanjaarden geraken eindelijk uit dien moeijelijken en onzekeren staat, waarin elke natie verkeert, die van een oud tot een nieuw staatkundig stelsel overgaat. Deze altijd gevaarlijke en moeijelijke overgang was zulks inzonderheid voor ons. Onze gemeene vijanden, in de meening dat wij voor de, door hen ongelenkpoenbaard geachte, moeijelijkheden zouden moeten onderdoen, hieven reeds den triomfzang aan, en spelden ons eene maatschappelijke ontbinding met al de afgrijselijkheden der regeringloosheid; waanzinnige hoop, die als rook verdwenen is voor het gezond verstand van het Spaansche volk en voor de vastheid en wijsheid van uw gedrag, mijne heeren afgevaardigden. Tot de hervorming der staatkundige wet van Cadix overgaande, hebt gij noch gehoor gegeven aan de laatdunkende inblazingen van den geest van privilegie, noch voor de ijdele begoocheling eener gevaarlijke populariteit gezwicht. Langs dien weg is dit wetboek, geleidelijk en zonder geweld, voltooid geworden in zijne vormen, en heeft gepaste voorwaarden voor elk monarchiek vertegenwoordigend gouvernement bekomen, welke hetzelve ten deele ontbraken. Gij hebt het koninklijk prerogatief met de noodige kracht toegerust voor de handhaving der orde, door aan hetzelve de bekrachtiging der wetten en het regt, om de cortes bijeen te roepen en te ontbinden, te verleenen, en door voor het overige volle vrijheid aan de werking der uitvoerende magt te laten; gij hebt de misbruiken die er door konden ontstaan voorgekomen, door aan de kroon de verpligting op te leggen om elk jaar de cortes bijeen te roepen. Door het wetgevend ligchaam in twee kamers te verdeelen, hebt gij aan deszelfs beraadslagingen een waardiger en wijzer karakter gegeven en deszelfs gevolgen beter verzekerd. Eindelijk, hebt gij, door den grondslag van het verkiezingstelsel, aan de openbare meening den meest mogelijken invloed op de verkiezingen der wetgevende leden gelaten, en het ruimste veld geopend voor de voordragt van de nationale belangen en behoeften op de parlementaire tribune. De verdere constitutionele bepalingen stemmen waardiglijk, door hunne strekking en onderling verband, met de vastheid en bekwaamheid overeen, waarmede gij deze hoofdbeginselen hebt vastgesteld. Ik heb u, mijne heeren, bij de opening der zitting gezegd, dat ik u, als koningin, niets voorstelde en niets raadde, dat ik u, als moeder, niets vroeg, omdat ik, vol vertrouwen op uwe edelmoedigheid en wijsheid, alles van u verwachtte. Uwe wijsheid en edelmoedigheid hebben mijne stoutste hoop achter zich gelaten en in al mijne wenschen voorzien. Getrouw in de alstoen door mij aangenomene beginselen, heb ik bovenal gewild, dat de constitutie uitsluitend het kenmerk droeg van den nationalen wil. Op die wijze heeft mijn gouvernement, zoo veel mogelijk geweest is, zich van deelneming aan uwe beraadslagingen onthouden, 't zij gedurende den voorbereidenden arbeid van het hervormings-werk, 't zij bij de latere beraadslagingen. Mijn gouvernement heeft slechts in bijzondere gevallen en om inlichtingen te geven gesproken, maar de stemuitbrenging is altijd vrij geweest en is alleen aan u verbleven.

„ Niet te min heb ik nu er dan gepast geoordeeld om u te verklaren, dat ik mijne toestemming gaf aan de bij de uwe beraadslaging aanhangige bepalingen, en deze verklaring, eerst door tusschenkomst van drie ministers gedaan, heb ik herhaald en herhaal die thans wederom met het grootste genoegen. Hier, midden onder U., verklaar ik op nieuw, voor God en de wereld, vrijwillig goed te keuren, en uit eigen beweging algeheel de staatkundige instellingen aan te nemen, welke ik daar zoo bezworen heb, uit naam en in tegenwoordigheid mijner doorluchtige dochter, die hier voor u staat en wier gevoelens ik hoop dat nimmer van de mijne zullen verschillen. De Koningin van Spanje, hoewel nog in zoo jeugdigen leeftijd, behoorde bij deze plegtigheid tegenwoordig te zijn; haar verstand begint zich te ontwikkelen, en een zoo edel en groots ch schouwspel zal op hare teedere verbeelding een des te levendiger indruk maken; terwijl te gelijker tijd hare onschuld en ongekunstelde bevalligheid zoo mogelijk onze wederzijdschen eeden nog meer kracht en een nieuw belang zullen geven.

„ Hier, in dezen aan de nationale vertegenwoordiging gewijden omtrek, is mijne dochter, die onder den waarborg en de bescherming der Spaansche edelmoedigheid staat, als te midden van haar volk, even als ware zij opgevoed geweest op het aloude schild van de Koningen, hare voorvaders. Dat zij zich van heden af gewenne om midden onder u te leven, om een raad te hooren, om zich van de noodzakelijkheid te doordringen van uw gelukkig te maken, en dat zij daartoe al de vermogens van hare ziel bestede. Zij is den erfgename van den Hemel geschonken, daarmede den wensch der Spanjaarden verhoorende. Zij is de door de vrijheid aangekweekene dochter, opgekweekt onder de schaduw van derzelver beschermende wetten. Mogen hare eerste gevoelens haar aandrijven om die wetten te vereeren; hare voornaamste pligten, om dezelve te betrachten; moge haar bestendige wensch zijn, om dezelve te verdedigen.

„ De grondwet der monarchij aldus gevestigd zijnde door de volkomenste overeenstemming tusschen de natie en den troon, kan er geen enkele beweeggrond voor onzekerheid, geen voorwendsel voor tweedragt meer bestaan. Zinnebeeld van vrede en eendragt, zij deze wet van nu voortaan de banier die alle Spanjaarden ten gids zal strekken op de baan des geluks, waarvan zij het baken en 't welk zij zoozeer verdienen. Dat alles, hare vlaggen wapperen boven den troon der koningin, dien zij zoo heldenmoedig

verdedigen, dien troon beschouwen als het hechtste cement van onafhankelijkheid en vrijheid, even zeer als de vaste zuil van roem en nationalen voorspoed.

» Ten laatste, mijne heeren de afgevaardigden, uwe edelmoedigheid en wijsheid hebben zich niet alleen gekenmerkt in de bepalingen die op de constitutie betrekking hebben; zij zijn doorgeblonken in al de onderwerpen waarover ik u geraadpleegd heb of die gij zelven mij hebt voorgesteld. Vol erkentelijkheid over den heilzamen steun dien gij aan mijn gouvernement steeds verleent, kan ik niet nalaten, u hier mijne levendige dankbaarheid uit te drukken, in de hoop verkeerende dat gij voortgaan zult dezelfde bewijzen te geven van toewijding en voorzigtigheid in den gewonen arbeid der wetgevende kamers, waarmede gij u nog hebt bezig te houden. De omstandigheden waarin wij verkeeren zijn ongetwijfeld moeijelijk; maar zoo lang de gelukkige eendragt tusschen de cortes en de kroon blijft bestaan, zullen de opwelling der hartstogten, de trouweloosheid der kuiperij, de tegenstand van meeningen en belang, de wisselingen zelfs der fortuin op ons niets vermogen, en met de hulp van den Almagtige, zal de wettigheid zegevieren en Spanje vrij zijn."

De ontvangene berigten uit Madrid gaan nog slechts tot den 15den en behelzen niets van bijzonder belang. Alleen ziet men daaruit dat de baron de Meer bij het gouvernement om levensmiddelen en geld ten behoeve van het leger in Katalonie, vruchteloos aanzoek had gedaan.

— Van de grenzen zijn sedert eergisteren de volgende telegraphische depeches medegedeeld.

« Bajonne, den 21 Junij, half 7 ure, des avonds.

» Den 14den heeft *Cabrera* Caspe belegerd; de bezetting en de militie waren in het kasteel geweken. *Oraa* zou hun ter hulp snellen. *Espartero*, onderrigt, dat eene karlistische divisie den Ebro was overgegaan en op Kastilië toog, heeft zich naar Lodosa begeven, alwaar hij den 20sten is moeten aankomen.

» De divisien, welke zich te Pampeluna bevonden, hebben bevel gekregen, dezelfde rigting te nemen.

« Fort-les-Bains, den 21 Junij, des avonds.

» Den 17den had de baron *de Meer* zijne troepen in de omstreken van Tarrega en Cervera vereenigd, waarheen hij, denzelfden dag, de bij het gevecht van Guisona bekomen gekwetsten heeft doen overvoeren. De karlisten bezetteden de oevers van den Llobregos, van Castellfollit af tot Castel-Fullit en geheel het voorgemelde platte land tot aan Solsona. Don *Carlos* was den 19den van daar vertokken, de rigting op Berga houdende. Te Solsona waren slechts twee kompagnien met de gekwetsten achter gebleven."

Omtrent het meervermelde gevecht op den 12den, dat plaats gehad heeft, niet te Iaona, boven Tremp en Alarn, maar te Guisona; ten zuiden van Beneden-Segra tusschen Pons en Cervera, heeft men thans ook het rapport van den karlistischen chef *los d'Eroles* ontvangen; deze schrijft daarin aan zich de overwinning toe. Uit de onderscheidene berigten moet men echter opmaken, dat op dien dag het voordeel aan de constitutionelen verbleven is, schoon hunne opgave allezins overdreven is, terwijl de karlistische afdeeling veel zwakker was.

Den 15den heeft don *Carlos* zijne intrede te Solsona gedaan, alwaar terstond een *te Deum* in de cathedraalkerk is gezongen door den bisschop dier stad. Deze plaats schijnt thans voorloopig de hoofd- en wapenplaats van den president te zullen worden; aldaar wordt nu even te als Onate eene courant uitgegeven. Don *Carlos* is den 18den uit Solsona getrokken zich op Berga halfweg van Puycerda, rigtende, alwaar de constitutionele kolonel *Osorio* in eene versterkte kazerne door den karlistischen chef *el Rayo* geblokkeerd wordt gehouden en zich door geweld of uit gebrek zal moeten overgeven.

Uit Barcelona heeft men tijdingen tot den 17den. De nadering van *Tristany* met zijne bende karlisten tot San-Boy, op drie uren van de stad, had de bevolking in beweging gebragt, om de karlisten te verdrijven; de bende was echter tijdig afgetrokken.

Door het vertrek van *Espartero* ter vervolging van de in de telegraphische vermelde depeche karlistische afdeeling, wordt Navarre eensklaps vrij van de constitutionele troepen.

— Ter beurze waren de fondsen heden vrij gewild, hetgeen men aan den hooger afkomenden koers uit Londen toeschreef. Meer en meer begint men zich ook ter beurze gereed te stellen over de gevolgen van de Amerikaansche handelcrisis. In de vreemde fondsen ging weinig om; de Spaansche bleven zonder eenige verandering. De notering was heden (24 Junij) 5 pCt. 109,40; 3 pCt. 78,50; Nap. renten 96,25; Sp. Ardoin 23½; Passive 5⅝; Nieuwe Deferred 8; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Junij.

Lord *Durham* is bij zijn vertrek uit St. Petersburg door Keizer *Nikolaas*, met de Andreas-orde begiftigd. [Wij hebben de aankomst van dien gezant te Stockholm reeds gemeld. Naar eenige Engelsche bladen is zijne verhaaste reis het gevolg van eene opontbinding van de zijde der hertogin van *Kent*.]

— Vorst *Paskewitsch* is uit St. Petersburg te Warschau teruggekeerd.

— De baden van Töplitz zullen dezen zomer door verscheiden aanzienlijke diplomaten worden bezocht, onder anderen door de ministers van buitenlandsche zaken van Rusland, Oostenrijk en Pruissen, den Russischen gezant *v. Tatitscheff*, den Engelschen gezant *Lamb*, enz.

— De Nederlandsche handelsgevolmagtigden *v. Scherff* en *Rochussen* zijn uit Berlijn te Frankfort teruggekomen.

— Volgens een Bernsch dagblad heeft de heer *Schnell* de op hem gevallene keuze voor tweeden gezant van Bern op den Zwitserschen landdag van de hand gewezen, met te zeggen dat, hoezeer hij ook naar zulk eene betrekking had uitgezien, hij volstrekt hier niet voor deugde, op een oogenblik waarin het aldaar slechts op vormen en diplomatieke sluwheid aankwam en niet op rondheid en opregtheid.

Uit Zürich wordt geschreven dat de commissie, uit den grooten raad, belast met het doen eener voordragt omtrent de herziening der staatsregeling met opzigt tot het vertegenwoordiging-stelsel, die voordragt aan de goedkeuring van den regeringsraad onderworpen heeft. In de zitting deswege door dien raad gehouden is met eene meerderheid van 9 van de 16 aanwezige leden besloten, tot het blijven doen der verkiezingen op de bestaande indirecte wijze.

— Den 17den dezer is te Weenen uit Pesth aangekomen de aartshertog-palatijn met zijne gemalin en verdere familie. Na den afloop der keizerlijke familie-conferentie, zal Z. K. H. zijne reis naar de baden van Ems voortzetten.

— Naar verzekerd wordt, zetten de Zevenbergsche standen hunne beraadslagingen met de meeste kalmte voort.

— De te Rome aangekomen kardinaal *de Latil*, bisschop van Reims, en biechtvader van *Karel X* zal, naar men meent, in die stad voortaan bestendig verblijf houden.

Men verzekert dat de president der pauselijke voorraadsmagazijnen, Monsignore *Lusi*, zich de ter oorzake van de duurte van het brood in de kerkelijke staten voorgevallene ongeregeldheden zoo sterk zou hebben aangetrokken dat hij, na eene ziekte van twee dagen, zou zijn overleden.

In de pauselijke hoofdstad heeft een in het koningrijk Napels voorgevallen moord, door eenige klooster-geestelijken aan eenen wereldlijken priester gepleegd, veel opziens gebaard, te meer daar de schuldigen door de burgerlijke overheden gevat en aan den gewonen regter zijn overgeleverd.

— Uit Napels luiden de berigten omtrent de cholera hoe langer hoe meer verontrustend. Van de 989 menschen, die sedert de wederopenbaring derzelve, door deze ziekte zijn aangetast, zijn negen tiende gedeelten daaraan bezweken. Men houdt het er zeker voor dat het verzuim om de huizen schoon te houden en te berooken, de oorzaak van zoo veel nieuwe ellende is; en haald tot staving daarvan het voorbeeld van Ancona bij, waar men dit zorgvuldig heeft in acht genomen, met dit gevolg dat deze ziekte sich daar niet weder heeft vertoond.

— De onderhandelingen tusschen de gevolmagtigden van Frankrijk, en die der Porte zullen een nieuw tollarief zijn, volgens de *Allgemeine Zeitung* op het punt af te loopen, en de ontwerpen daarvan aan de wederzijdsche hoven ter ratificatie onderworpen. » Men hoopt" zegt dat blad, » dat op de thans gelegde grondslagen, door de overige Europesche mogendheden, overeenkomsten met de Porte tot stand zullen worden gebragt. Aan Frankrijk komt alsdan de eer toe van de groote hinderpalen, die aan een algemeen tollarief in den weg schenen te staan, door onvermoeide pogingen te boven te zijn gekomen."

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten Junij.

Eergisteren heeft de Koningin hare plegtige intrede alhier gedaan, vergezeld door hare moeder, de hertogen van *Cumberland*, van *Sussex* en *Wellington*, een deel der ministers en nog vele andere aanzienlijke mannen en vrouwen. De geestdrift waarmede zij op haren weg naar St. James werd begroet, was algemeen. Op dit paleis aangekomen, hebben de wapen-herauten op de hoeken der straten de koningin *Victoria* als zoodanig geproclameerd. Daarna is H. M. met de hertogin van Kent naar haar paleis van Kensigton vertrokken, waar Hoogstdezelve tot na de ter aarde bestelling van wijlen Z. M. zal verblijven. De plegtige bijzetting der Koningin van het kasteel van Windsor zal aanstaanden Maandag plaats hebben. Op dit laatstgenoemde kasteel bevindt zich nog de koninginne-weduwe, echter maakt zij aanstalte om van daar te vertrekken. De staat harer gezondheid schijnt minder geleden te hebben, dan men vreesde. Zij zal nu voortaan een jaarlijksch inkomen van *f* 1,200,000 genieten.

De Hertog van *Cumberland* (thans koning van Hanover) heeft van zijne nicht, Koningin *Victoria*, reeds afscheid genomen, en zal den 25sten naar zijn rijk vertrekken. Alhoewel Zijne Majesteit Engelsch pair blijft, zal hij toch geen gebruik maken van het regt om bij verblijf te ... [illegible]

Eergisteren is de uitnoodiging aan het volk gedaan, om den rouw aan te nemen. Er werden toebereidselen voor de plegtige begrafenis van koning *Willem* gemaakt; dezelve zal echter niet dan na verloop van drie weken geschieden.

Hare Majesteit heeft aan beide de huizen van het parlement eene boodschap doen overbrengen, waarin zij, na van hare overtuiging te hebben gesproken, zij omtrent de deelneming van het parlement in het smartelijk overlijden van Z. M., hetzelve voorbereid op de opvolging der gewoonte om een nieuw parlement zamen te stellen, en te kennen geeft, dat de huizen zich dikwijls nog voor de sluiting der tegenwoordige zitting met de afdoening van enkele wetsvoordragten bezig te houden hebben.

Deze boodschap, door lord *Melbourne* in het Hoogerhuis en lord *Russell* in het Lagerhuis medegedeeld, werd door het voorstellen van de zijde der Ministers van ontwerp, adressen aan H. M. ter gelukwensching met hare troonsbestijging en tot rouwbeklag tevens, gevolgd. Deze adressen zijn in beide huizen eenstemmig aangenomen. Bij deze gelegenheid hebben niet alleen de voorstellers dier adressen, maar ook de lords die vroeger onder den overleden koning den ministerspost hebben bekleed, *Wellington*, *Grey*, en *Brougham*, uitgeweid in den lof over de deugden en verdiensten van *Willem IV*, en bijzonder over zijne algemeen geroemde regtschapenheid, arbeidzaamheid en de kennis van 's lands zaken en belangen. Lord *Melbourne* nam de gelegenheid te baat om tevens met veel lof van de jeugdige koningin te spreken en haar af te schilderen als eene vrouw, wier vast karakter en veelbelovende begaafdheden haar allezins geschikt maakten om zich van de hooge pligten te kwijten die haar thans opgelegd waren.

— De generaal *Evans* is alhier aangekomen en gisteren in het Lagerhuis verschenen.

— De bestuurders der bank hebben besloten, om aan alle zich in ongelegenheid bevindende Amerikaansche huizen onderstand te verleenen. Er zullen voorschotten op drie maanden door haar worden gedaan. Ten gevolge van den geldelijken nood, zijn in Schotland een aantal menschen zonder verdiensten. In Paisley alleen bevinden er zich meer dan 12,000 broodeloos.

— Ter beurze stonden heden genoteerd: 3 pCt. 91¾ à ⅞; 5 pCt. 99¼ à ½; 2½ pCt. 53⅞ à ⅝; Sp. Werk. Sch. met de laatste coupons 22¾ à ⅞ zonder coup. 21⅞ à ⅞; Pass. 5½ uitg. 1¼; Port. 29; Columb. 23¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Junij.

Uit 's Gravenhage schrijft men van gisteren:

« Z. M. de Koning vertrekt morgen ochtend (Maandag), uit deze residentie naar het kamp van Rijen, en zal, naar men verzekert, daarna de provincie Zeeland met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereeren."

Naar men hier vernemen zal, zal morgen door Z. M. eene groote inspectie over de in genoemd kamp liggende troepen gehouden worden.

— Ingevolge bekendmaking van den staatsraad *ad interim*, met de directie van het departement van financiën belast, van den 23 dezer, zijn de middelprijzen der inlandsche granen, op de daarvoor bij de wet van den 29 December 1835 (*Staatsblad* n°. 41), bepaalde regelmarkten, van den 20 Mei tot en met den 19 Junij ll., geweest, per mud, als volgt: tarwe *f* 6,57, rogge *f* 5,02, boekweit *f* 4,74 gerst *f* 3,56½, haver *f* 2,48, ongepelde spelt *f* 2,22½. Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand Julij eerstkomende, de regten op den *invoer* van de onderstaande graansoorten zullen bedragen, per mud, als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1,50, *f* rogge *f* 0,50 boekweit *f* 0,75, gerst en mout *f* 0,75, haver *f* 1,00, ongepelde spelt *f* 1,00.

— Men meldt uit Nijmegen, van den 23sten: « Morgen (Zaturdag) avond wordt alhier verwacht Z. K. K. H. de Grootvorst *Michael* van Rusland, en gevolg, waarschijnlijk per stoomboot van Keulen. Prins van *Vréde*, adjudant van Keizer *Nicolaas* is hier doorgereisd naar 's Hage gaande."

— Des avonds van den 21sten dezer is te Arnhem door de eerewacht te paard, welke Z. M. bij zijne jongste komst en verblijf in die stad vergezeld heeft, uit erkentenis der verdiensten van haren bevelhebber den graaf *van Ransow* en der medewerking van de zijde van het stedelijk bestuur, aan genoemden kommandant en den heere Burgemeester eene serenade met fakkellicht gegeven.

— Uit Middelburg wordt van den 23sten dezer geschreven:

« De gepensioneerde kanonnier *A. Sturm*, die in 1833, in het vijfde district dezer provincie, bij het exerceren, door een noodlottig toeval zijne beide armen heeft verloren, heeft thans, door de edelmoedige bemoeijing van onzen achtenswaardigen stadgenoot jonkheer Mr. *J. C. Schorer van de Souburgen*, een paar kunstarmen met beweegbare handen bekomen, welke vervaardigd zijn door den heer *P. F. Freit*, beeldhouwer (thans alhier woonachtig), reeds zoo voordeelig bekend door het kunstig vervaardigen van dergelijke ledematen voor den kanonnier *J. van der Bol*, en die deswege door Z. M. is vereerd met de benoeming tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

« Ook de voor *Sturm* vervaardigde armen, zijn allezins bewonderenswaardig, vooral door het mechanische zamenstel, hetwelk niet alleen eene welstandige houding bevordert, maar ook vooral door het gebruik dat de drager van dezelve maken kan; en heeft alzoo de heer *Freit* zich hierdoor weder op nieuw, door zijne buitengewone bekwaamheden, op eene verdienstelijke wijze doen kennen."

— Den 23sten dezer is te Amsterdam overleden zekere vrouw, *Aaltje Blom* geheeten, die den 9den April 1728 te Barmen in Pruissen geboren was, en dus den zeldzamen ouderdom van 109 jaren had bereikt. De overledene woonde van hare jeugd af binnen Amsterdam, en laatstelijk op de Prinsengracht bij de Anjeliersgracht N°. 475, en mogt meermalen Zr. Majesteit weldadige ondersteuning ondervinden. Zij was weduwe en heeft hare negen kinderen allen ter aarde zien brengen. Vier dagen voor haar overlijden, heeft zij haar gehoor, hetwelk haar reeds sedert lang ontbrak, teruggekregen, en zij is bij hare volle kennis gestorven.

— Er zijn hier te lande Javasche berigten tot en met den 21sten Februarij ontvangen. Uit dezelve verneemt men dat Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik* den besten welstand genoot, en den volgenden dag Java, met het fregat *de Bellona* en Zr. Ms. brik *de Snelheid* (welk laatste schip den 16 te Batavia was aangekomen), zou verlaten om zich naar de Molukkos te begeven en eenige der buiten-etablissementen bezoeken, waarna Hoogstdezelve op Java werd terugverwacht, en eene reis door dat eiland zou doen Z. K. H. zou met dezelfde plegtigheid worden uitgeleid, als waarmede hij ontvangen was. Er hadden voortdurend feesten plaats gehad gedurende het verblijf des Prinsen. Onder anderen, had Z. K. H. bijgewoond eene gala-representatie in den liefhebberij-Schouwburg te Weltevreden, alwaar een geschiedkundig tooneelspel, getiteld: *Graaf Lodewijk van Nassau, of de overwinning bij Heiligerlee*, vervaardigd door een' inwoner van Java, den heer *P. Vreede Bik*, vertoond werd, gelijk mede eene representatie van *Jean de Paris*, door de zich op Java gevestigd hebbende Fransche tooneelisten. Bij beide deze, gelijk ook bij alle andere gelegenheden, was de jeugdige Prins met levendige toejuichingen en Vaderlandsche geestdrift ontvangen.

— Nog verneemt men uit Curaçaosche berigten van het laatst van April het volgende:

« De omwentelingsgezinden hebben bij den president van Hayti aanzoek gedaan, om aldaar troepen te mogen werven, onder voorwendsel van de negers te Venezuela uit de slavernij te verlossen, doch de president heeft zulks geweigerd, en hun het verblijf op Fransch St. Domingo toegestaan, zoo zij zich als stille burgers wilden gedragen. Ondertusschen ziet men de reformisten niet gaarne op Spaansch Domingo, daar reeds de Creolen op die plaats tot opstand genegen zijn; zij kunnen het nog niet verkroppen, van onder een negerbestuur te moeten staan. Zij worden echter door eene sterke militaire magt in toom gehouden; men rekent de Haytische troepen in de stad Domingo en omstreken, vereenigd op 5000 man. Het bestuur van Hayti ziet dus niet gaarne dat woelige reformisten zich onder hunne stamgenooten op St. Domingo vestigen. De Curaçaosche schippers, die deze uitgewekenen derwaarts overbragten, werden of door de autoriteiten aldaar afgewezen en naar Fransch St. Domingo verwezen, of kregen aanzegging om voortaan dergelijke passagiers niet meer over te brengen.

— Uit de Jamaica-Couranten zien wij, dat den 29 Januarij het regiment karabiniers, dat in de kaapstad te Hayti in bezetting lag, in opstand is geraakt en zich meester heeft gemaakt van het arsenaal. Het doel der hoofden van den opstand schijnt geweest te zijn, eene verandering in de constitutie te bewerken, namelijk een tijdelijken president te benoemen, in plaats van een president voor levenslang.

« Zij hebben echter geen bijval gekregen; den 31sten Januarij werd het regiment ten onder gebragt, door de schutterij en linietroepen. De hoofden hebben zich door de vlugt gered; de kolonel van het regiment is een neger, die, ter belooning van vorige diensten een uitgestrekt landgoed had ontvangen."

Op de Antwerpsche beurs van zaturdag is bijna niets omgegaan. De notering was: Belg. 100¾; O. Met. 103⅝; Sp. Ard. 21⅝; Nap. renten 92; B. Tav. 58¾; Sicil. 90⅞; Rom. L. 101⅛; Certif. te Antw. 97½; Braz. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ¾ pCt. premie.

Het is eene bij alle volken heilige gewoonte, om het gebeente der vaderen met den sluijer des eerbieds te bedekken, en voor het stof dat van hen overbleef, eene hooge, bijna aan het afgodische grenzende vereering te bewijzen; het geheugen van het groote en goede verflaauwt nimmer bij het nakroost, en terwijl dit vermijdt om in de misstappen der vaderen te vervallen, staart het dankbaar op die deugden en voortreffelijke werken, als voorbeelden en spoorslagen tot navolging. Maar navolgen is niet genoegzaam; het kroost moet vooruitgaan in het goede, en, wakker strijdende tegen de aanvechtingen die tot het kwade verlokken, dit leeren bedwingen en overwinnen. Wanneer de voorvaderen goed handelen moet het nakroost, bij meerder licht, bij meerdere geest- en hart-beschaving, het voorbeeld der vaderen trachten te overtreffen. Maar daartoe is dan ook noodig eene volledige kennis aan het openbaar en huisselijk leven van het voorgeslacht; en daar het onbetwistbaar is, dat het staatsbestuur den gewigtigsten invloed oefent op de zeden van een volk, verdient dat staatsbeheer naauwlettend gadegeslagen te worden, zal men niet, door het behagelijke van het uitwendige worden weggesleept, voorbij zien het gebrekkige van vorm en inrigting, en van de nadeelen die daaruit zijn ontstaan. Er is onlangs een geschrift ter perse gelegd, en alzoo algemeen verspreid dat tot de kennis van een en ander eenige bijdrage van gewigt aanbiedt wij bedoelen het te Amsterdam uitgegevene werkje *Over de belastingen, het beheer der geldmiddelen, de staats-onkosten, bezoldiging der ambtenaren, staande de republiek der vereenigde Nederlanden.* De schrijver heeft zijne bescheiden meerendeels ontleend, uit de vaderlandsche geschiedenis van *Wagenaar*, uit *Luzac's hollands rijkdom*, en het groot Placaatboek. Zijn doel is, om het verkeerde aan te wijzen van dat gedurig terugwenschen van den ouden tijd; en dat de vergelijking tusschen onzen tegenwoordigen toestand en den vroegeren, gunstig uitvalt voor de eerste, voor zoo verre zij den regeringsvorm en de instellingen betreft, ook zelfs ten aanzien van het financie-wezen, en de lasten door de ingezetenen te dragen. Eene mededeeling van de wijze van heffing der belastingen in de onderscheidene provinciën, van de met belasting bezwaarde voor-

werpen, en van de redenen waarom die belastingen soms op andere voorwerpen gelegd, of op andere wijzen geheven werden, worden in dat werk aangeteekend; en schijnt de schrijver van gevoelen te zijn, dat het tegenwoordig levend geslacht meerdere vrijheid deelachtig is dan een vroeger geslacht eigen was; dat bij een meer geregeld en beter staatsbestuur ook mindere lasten geheven worden; en dat op de redelijkheid van het voorvaderlijk geslacht minder te roemen valt, dan men voorgeeft daartoe regt te hebben. De onbepaalde voorstanders van het goede oude, krijgen hier eens verdiende teregtwijzing; en de onbillijkheid van altoosdurende klagers wordt hier beschaamd: hoe verkeerd bestuur en een ellendig beheer der geldmiddelen oorzaken zijn geweest van verlamming van het staats-bestuur zelve; hoe eene verkeerde administratie eene volstrekte verspilling van 's lands geldmiddelen ten gevolge had; hoe eerambten leidden tot misbruik van gezag, tot opstapeling van rijkdommen, ten koste van anderen en ten nadeele des lands; hoe meineed evenzeer toenam als verduistering van 's rijks gelden ten eigen bate; hoe daardoor de handel verviel, de zeevaart verminderd, het land in oorlogstijd ontbloot van verdediging, de admiraliteit zonder schepen, en de kolonies [illegible] verloren geraakten, wordt hier uit cijfers verklaard. Wij zijn het echter niet overal eens met den schrijver in het opmaken van de slotsom zijner beschouwingen, en zullen achtervolgens uit zijn werk in eenige nadere bespiegelingen moeten treden, waaruit onzes inziens het besluit zelf zal moeten volgen; dat, ondanks het vele goede dat er heden ten dage bestaat, er nog veel te wenschen overblijft; dat men op den weg ten goede niet moet achter blijven maar voortgaan, en dat ondanks het treffelijke in de zeden van het thans levende geslacht, er nog veel te doen is, eer die menschelijke trap van beschaving en volks-welzijn bereikt is, waarop in de negentiende eeuw eene, op waren verlichting aanspraak makende, europesche Natie behoort te staan in de schatting van onpartijdigen.

** Ondertrouwd:

J. J. VAN BREDA,
Weduwenaar van W. Vogel,
EN
J. S. VOGEL.

Oudenbosch 23 Junij 1837.

Familie en Vrienden, zoo binnen als buiten de Gemeente, gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

** Mijne geliefde Echtgenoot O. I. VAN DER TOORN, verloste heden gelukkig van eene *DOCHTER*.

's Gravenhage 23 Junij 1837.

J. J. GOFFIN,

Eenige Kennisgeving.

** Heden overleed alhier, tot onze innige droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot HENRIETTE MARIE FRANÇOISE AUAN, in den ouderdom van 23 jaar, 10 maanden en 7 dagen, aan de gevolgen van het Kinderbedde en van bijkomende Zenuwkoortsen.

TOMMEL, 22. Junij 1837.

J. B. MARCHAND,
Wachtmeester bij 't Korps Koninklijke Maréchaussée.

Théâtre au Camp de Regen.

Les artistes du Théâtre Français, sous la direction de MM. DE BOER et ALEXANDRE, auront l'honneur de donner, MARDI 27 JUIN, pour leur quatrième représentation, *dans la salle* de Mr. Kannemans,

1°. ON NE PASSE PAS, ou LE POSTE D'HONNEUR, Vaudeville anecdotique en 1 Acte; 2°. MORIGOUD et COMPAGNIE, Vaudeville en un Acte; 3°. LE PRECEPTEUR DANS L'EMBARRAS, Vaudeville en un Acte.

Openbare Aanbesteding.

De Ontvanger der Domeinen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij ter Begunstiging van de Volksvlijt te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, op Dingsdag den 4. Julij 1837, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van JOHANNES HERSELMAN, in den *Gouden Leeuw*, te *Dinteloord*, ten overstaan van den Notaris G. C. STRUYK VAN BERGEN, residerende aldaar, onder nadere goedkeuring van Z. E. den Heer Staatsraad, belast *ad interim* met de directie van het Departement van Financiën, in het openbaar aan de minstinschrijvenden Aanbesteden:

Het doen van eenige belangrijke Reparatiën en Vernieuwingen aan de Gebouwen en Getimmerten van *negen* BOUWHOEVEN, gelegen in de *Maria-* en *Koningsoordpolders*, onder *Prinsland*, gemeente *Dinteloord*.

Het Bestek en Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing te Bergen-op-Zoom, bij *A. de Bruin*, in den Prins van Luik; te Wouw, bij *Willems*, in de Kroon; te Steenbergen, bij *N. van Meel*, in het Huis van Negotie; te Dinteloord, bij *J. Herselman*, in den Gouden Leeuw en bij de Wed. *P. Klercq*, in het Groot Schippershuis; te Fijnaart, bij *Gageldonk*; te Willemstad, bij *van Wezel*, in de Oranje-Societeit; te Klundert, bij *Schaliekamp*, in de Oranje-Societeit; te Zevenbergen, bij *H. H. Kleersnijder*, in het Schippershuis; te Gastel, bij *G. Blankers*; te Raamsdonk, bij *J. Knaap*, in het Huis den Dijl; te Breda, bij de Wed. *Coppenrath*, in den Gouden Leeuw; te Etten, bij *M. Ooninex*, in de Zwaan; te Rozendaal, bij *A. Kuypers*, in de Roskam en voorts ten Kantore van den Ontvanger voornoemd te Rozendaal; zullende de noodige aanwijzing in loco op den 1sten en 2den Julij worden gedaan.

De Ontvanger voornoemd,
P. SIX.

GOEDKOOPE AFLEVERING.

Dr. FRANZ VOLKMAR REINHARD, *UITGELEZENE LEERREDENEN.* Eerste, Tweede en Derde Tiental. *Tweede verbeterde druk*, voor *f* 2,00, in plaats van *Vier Gulden en Vijftig Cents.*

A. VAN BEMMELEN, Predikant te *Oosterhout*, GESCHIEDENIS DER GODDELIJKE OPENBARING DES BIJBELS, voor *f* 1,50, in plaats van *Twee Gulden en Vijftig Cents.*

Deze twee hoogst belangrijke Werken worden, als de geringe voorraad zoo lang strekt, tot den *eersten September* e. k. voor de daarbij gestelde *verminderde* prijzen, afgeleverd te *Amsterdam*, bij C. L. SCHLEIJER, bij wien op heden van de Pers is gekomen:

GEDENKBOEK VAN DEN ORKAAN IN NOVEMBER 1836, en *van den daarop gevolgden* KERS-STORM, door C. VAN DER VIJVER.

** De GEBROEDERS VAN CLEEF, te *'s Gravenhage* en te *Amsterdam*, geven uit, en hebben aan hunne gewone correspondenten verzonden:

1. Mr. J. C. DE JONGE, GESCHIEDENIS VAN HET NEDERLANDSCHE ZEEWEZEN, 3de deel, 1ste stuk, van den Bredaschen tot den Westmunsterschen Vrede, met eene facsimile, in 8°. . . . . . *f* 3,80.

   Het vervolg van dit belangrijke werk is reeds ter perse.

2. J. DE VRIES en Mr. J. C. DE JONGE, NEDERLANDSCHE GEDENKPENNINGEN verklaard, en met verdere bijdragen tot de Penningkunde, uitgegeven met platen, tweede deel, in 4°. . . . . . *f* 14,00.

   Van het eerste deel zijn nog eenige exemplaren voorhanden.

3. F. BAUD, PROEVE van eenen Cursus over de Waterbouwkunde, eerste deel, in 8°., met een' Atlas van 22 platen. . . . . . *f* 18,00.

   Met nog een deel en gelijken Atlas, zal dit nuttig en mede hoogstbelangrijk werk compleet zijn.

4. J. DE GELDER, UITGEWERKTE OPLOSSINGEN van de CCL vraagstukken, voorkomende [illegible] den der Stelkunde, [illegible] met eene nieuwe verzameling van CCCL vraagstukken en eenige bijlagen, in 8°. . . . . . *f* 5,28.

5. T. S. RAFFLES, GESCHIEDENIS VAN JAVA, vertaald en voorzien van Aanteekeningen tot verbetering, beoordeeling, en vervolg van het oorspronkelijke werk, door J. E. DE STURLER, laatstelijk resident van Banjoemas, in 8°. . . . . . *f* 3,20.

6. LOBATTO (R.), GRONDBEGINSELEN [illegible] HOOGMETING, met eene plaat, [illegible] . . . *f* 1,60.

** Door BROESE & COMP., te *Breda*, is aan het Ed. Achtbaar Bestuur hunner woonplaats, op den 26sten Junij 1837, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond: DER KLEINE KRIEG, in seinen verschiedenen Beziehungen, bearbeitet von HEINRICH VON BRANDT, Königl. Preuss. Major, Nebst drei Platen. Berlin, 1837.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.